

Ha megnő, szabadon eresztik a vadaspark területén

Őzgidát szoptat a kecske Szegeden

Őzgidát eddig még senkinek nem sikerült „pótmama” igénybevételével fölnevelnie – csak úgy, ha cumisüvegből táplálták. A Szegedi Vadasparkban ez is sikerült: kecske szoptat őzgidát, a látogató gyerekek nagy öröme.

Két, szülő nélkül maradt őzgidát nevelnek a Szegedi Vadasparkban. Egyiküknek cumisüvegből adják a tejet a gondozók, a másikat pedig kecske neveli.

– Őzgidát más fajhoz tartozó állattal mint pótmamával fölnevelni eddig még senkinek sem sikerült – mondja *Veprík Róbert* megbízott igazgatóhelyettes. A vadasparkban azonban a jelek szerint ez is megvalósulhat.

– Úgy kezdődött, hogy az őzgidának a lábára ráment a határban egy traktor. A gida kétségbeesett hangokat hallatott, a traktoros és családja hiába igyekezett, nem tudott rajta segíteni. Ekkor hozták be a kis állatot a vadasparkba. Itt begipszeltük a lábát, sínbe raktuk, ez ügyben tehát minden rendben van. A másik gondot az okozta, hogy a gida nem volt hajlandó elfogadni cumisüvegből a tejet. Szerencsére épp adódott egy szoptatós kecskema, aki elfogadta kecskegidának az őzet. S van rá remény, hogy sikeres lesz a faj közötti anya-gyermek kapcsolat. Hiszen olyan állatokról van szó, melyek tejének összetétele nem sokban különbözik egymástól. Az őzet, miután fölnevelkedett, a park területén szabadon engedjük majd. Nem lesz magányos: itt már régóta él néhány őz, nagy ritkán a látogatóknak is sikerül megpillantaniuk őket – mondja az intézményvezető.

Egyébként a vadasparki mentőközpontnak hónapról hónapra megvan a „szezonális” állatai. Kora tavasszal rókát, borzot hoznak be az emberek, aztán madárfiókákat. Május-

A kecske minden valószínűség szerint sikerrel neveli föl az elárvult őzgidát

Fotó: Segesvári Csaba

ban őzgidát, s a sort az elárvult golyák zárják.

Különben – hívja föl a figyelmet a megbízott igazgató – a szabadban talált kis állathoz, ha csak nem érte a szülőket egyértelműen katasztrófa, legjobb hozzá sem nyúlni. Kirándulók gyakran találhatnak őzgidára. Ezt azonban semmi esetre sem szabad magunkhoz venni, még csak megsimogatni sem! A látszólag anya nélküli állatka mamája, az őzsuta láthatatlanul ott van valahol a közelben, és mindössze arra vár, hogy eltávozzunk, s

máris gidájához siet. Ha viszont az emberi érintés szaga rajta marad a gidán, az anya menthetetlenül elhagyja. Ugyancsak nem szabad megérinteni a mezőgazdasági területen lelt kisnyulakat, a csíkos, apró fácánokat sem. Városban sokan a feketerígó csak félig-meddig repülő fiókáiról hiszik azt, hogy emberi védelemre szorulnak, és begyűjtik őket. Ilyenkor azonban sokkal nagyobb arányban pusztulnak el a madarak, mint ha kinn hagyjuk a szabadban, a szülők oltalmára bízva.

F. CS.

ÁSÓLUDAK – VÁRATLANUL

Kedden déli körül teljesen váratlanul tizenegy apró fekete-fehér pihés vörös ásólúd fióka jelent meg a Szegedi Vadaspark egyik sétatán; a néhány centis apróságokat a büszke szülők vezették elő az egyik bokor aljából. A tizenegy csibének életet adó madárpárt a hatóságok foglalták le, így kerültek a szegedi állatkertbe, ahol gyakorlatilag félvadon garázdálkodhatnak – mondta *Veprík Róbert*, az intézmény megbízott igazgatója. Az ásóludak sziklák és homokdombok között, földbe ásott üregekben, fadobokban, sziklarepedésekben fészkelnek, nevéket is erről kapták. A pár valószínűleg az állatkert büféjének környékén készíthette el fészket, ahol a legnagyobb titokban költötték ki fiókáikat. A néhány órás apróságokat kedden délelőtt vitték először sétálni a szülők. A fekete-fehér csibék szorosan követték a tojót, de minden léptüket felügyelte a büszke apa. Amikor a menet a vadaspark egyik sétatánára ért, akkor látták meg az intézmény munkatársai őket, és szereztek tudomást a tizenegy jövevényről. A rozsdavörös tollazatú, világos fejű madarak hatvancentisre nőnek meg. A faj egyedeit Magyarországon mindössze néhány esetben figyelték meg, Európában az Ibériai-félsziget déli részén és Görögországban gyakoribbak.

DRÁMA A BÚZAFÖLDÖN

Következzen még egy őzgidatörténet! Nagy iramban rohan a búzában egy őzsuta – látjuk egyszer –, s ugyanakkor bentről, a búzatábla közepéből panaszos rimánkodás hallatszik. Mi történik itt? Az őzsuta rohan tovább, mindjárt eléri a tábla szélét, amikor hirtelen kivágódik előle – keresztülrepülve az árkon – egy róka! Hát ezt üldözte az őzsuta. A ragadozó nyilván zsákmányul akarta ejteni a gidát, de az anya közbelépett, s követte a rókát még az árkon túli dűlőútra is. Közben – a változatlanul hallatszó, panaszos hangoktól sarkallva – keresni kezdtük az őzgidát, hátha sebeket ejtett rajta a róka. Meg is leltük a kis foltos teremtményt. Úgy tűnt, nincs baja. Nem is mentünk hozzá közelebb pár lépésnél – tehát az anya, megtérve a rókaüldözésből, minden bizonnyal sikerrel nevelhette tovább.

Nyertes bábosok

MUNKATÁRSUNKTÓL

A kulturális minisztérium idén első alkalommal odaítélte Weöres Sándor bábprodukción pályázatán összesen 11 millió forintnyi támogatást osztottak ki. A nyertesek között két szegedi társulat is van: a Barboncás Bábokkal Nemeskai a Gyermekekért Kht. az Álom-képtár munkacímű bábprodukcója, a Kövér Béla Bábszínház pedig *Simai Mihály* A nádszálon szippantott tündér című mű-

vének bemutatására kapott támogatást. A pályázat célja az volt, hogy kortárs magyar szerzők önálló alkotásokat hozzanak létre, illetve magyar szerzők prózai műveinek színpadi adaptációit készítsék el. A pályamunkát – a következő évadban bemutatandó kortárs darabot – az író és a színház együtt, közös pályázatként adhatta be. A pályázatra 26 pályamű érkezett, a kuratórium végül 16 alkotót és színházat részesített támogatásban.

Kitüntetett tudósítók

MUNKATÁRSUNKTÓL

A vizek kártétele elleni védekezésért érdemérem bronz fokozatát adományozta *Lórinccz Ferencnek*, az RTL Klub, illetve *Szimicsku Lászlónak*, a TV2 szegedi tudósítójának *Persányi Miklós*, környezetvédelmi és vízügyi miniszter. A riporterek a tavaszi tiszai árhullám idején végzett munkájukkal érdemelték ki a kitüntetést.

LUXUSAUTÓ SHOW

Szeged
Mars tér
Vásár és Piac területe

2006. június 03-05.
10-18-ig

Enzo Ferrari
Pagani Zonda Roadster
Lamborghini Murciélago Roadster
Lamborghini Gallardo Roadster
Ferrari 430
Veterán autók
Tuning autók és Márkakereskedők

A mindszeinti primás ujjai ma is fürgén táncolnak a húrokon

A szívében és vérében él a muzsika

Volt idő, amikor háromnapos zenéléssel megkereste egy lakodalom árát a mindszeinti Rácz Árpád. A muzsikusként származó primásnak öt évesen nyomta kezébe édesapja a hegedűt, s tizenhat évesen már saját zenekarában játszott. A helyi vendéglőkben naponta, estétől hajnalig húzta a nótákat. Bár hetvenhét éves, ujjai még ma is fürgén táncolnak a hangszer húrjain.

„Akkor én most átöltözöm, mert mégsem hegedülhetek itthoni ruhában” – jegyezte meg a mindszeinti primás *Rácz Árpád*, s néhány perc múltán ahogy illik, fekete öltönyben, fehér ingben húzta a nótákat. A hetvenhét éves muzsikusként ujjai villámgyorsan táncoltak a hangszeren, pedig Árpád bácsi állítása szerint egy kicsit ellustultak már. Am ha valakinek a vérében van a muzsika, akkor a kor nem számít. Merthogy a roma zenészek bizony a vérében van a dallam, no meg a szívében és a fülében. A roma primás szerint ugyanis jól zenélni csakis így lehet.

– Öt évesen már édesapám a kezembe nyomta a hegedűt. Ő is, meg a nagyapám is muzsikusként, s láttam bennem fantáziát. Hét testvérem van, de csak én lettem zenész. Tizennégy évesen édesapám zenekarában húztam, két évvel később viszont saját együttesemmel léptem fel – magyarázta Árpád bácsi, aki még a saját lakodalmán sem bírta ki, hogy ne hegedüljön egy kicsit.

A régi fotóalbumokban a zenekarról készült képek őrzik a szép napok emlékét. Merthogy Árpád bácsi szerint igazán szép évtizedeket tudhat maga mögött. Naponta ugyanis estétől hajnalig húzta a mindszeinti vendéglőkben.

– A Kisvendéglőbe, aminek ma már híre-hamva sincs, tizenhét évig jártam, míg a Birka csárdában huszonöt évet töltöttem muzsikálással. A havi fizetésem mellett szép kis pluszjövedelemre is szert tettem. A vendégek egyre-másra kérték a nótákat, majd dugták a zsebembe a pénzt. Volt olyan este, hogy három hegedű is megtelt 10-20 forinttal, az pedig akkoriban jó pénznek számított. Karácsonykor, szilveszterkor, újévkor is dolgoztam, de három nap alatt annyit kerestem, hogy egy lakodalmat tudtam belőle tartani – idézte fel a primás.

Persze még most is hívják lakodalmakba Árpád bácsit, de azért szerinte ma már más

Rácz Árpádnak öt évesen nyomták kezébe a hegedűt

Fotó: Tésik Attila

világ van. A fiatalok egyáltalán nem ismerik a nótákat, mondta.

– Egyszer az egyik helyi vendéglőben zenéltem, a fiatalok meg csak tátották a szájukat, hogy milyen muzsika ez. Persze az idősebb korosztállyal más a helyzet, nem győzöm teljesíteni a nótakéréseket – jegyezte meg a primás, aki több száz nótát ismer. Gyűjteményében számos, már megsárgult, réges-régi kotta található. Persze Árpád bácsi ezeket nem igazán használja, hiszen fejből húzza a dalokat. Ugyanakkor nemcsak kottákat őriz, hanem a hegedűket is nagyon

szereket. Volt idő, amikor száz hangszeret is magának tudhatott, de ma már csupán kettő van neki.

– Elajándékoztam vagy kérték, s eladtam őket. Némelyiket elkótyavetyéltem kis pénzért, de ezen már kár rágódní – tette hozzá. A mindszeinti primásnak kilenc gyermeke van, de közülük egyik sem foglalkozik muzsikálással. Bár – mint mondta – egyik fiát taníttatta, de ő végül inkább a villanyyszerelést választotta. Árpád bácsit viszont nem bántja, hogy nincs muzsikusként örököse.

TÖRÖK ANITA